

Rules don't rule

In deze tijd van kritische AFM-rapportages en negatieve berichten in de krant zouden ze hem waarschijnlijk niet zo snel meer gebruiken, deze vroegere campagneslogan van een bekende accountantsorganisatie.

Maar hij sluit wel aan bij de centrale boodschap van de NBA voor het komende jaar: regels alleen zijn niet voldoende, het gaat uiteindelijk om de doorvertaling naar de praktijk.

Met het aannemen door de ledenvergadering van de VGBA en de ViO zijn onze gedragsregels geactualiseerd. Ik noemde ze bij die gelegenheid 'onze grondwet'; ze vormen het uitgangspunt en de toetssteen van ons gewenst gedrag. Gedragsregels, die vragen om gedrag dat daarbij past.

Beroepsregels hebben we inmiddels genoeg. Ze zijn onmisbaar, daar is geen twijfel over. Maar regels en voorschriften hadden we in het verleden ook al en ook toen waren ze goed voor vele honderden pagina's in boekvorm. En toch gingen er dingen mis en haalden we de media, telkens opnieuw en niet op een positieve manier.

Soms gaat het dan om oude zaken, maar soms ook om cases van meer recente datum. Dat is bij het begin van 2014 helaas niet anders. Inmiddels worden voormalige beroepsgenoten met een balkje over hun ogen afgebeeld in de krant van wakker Nederland.

Dat moeten we niet willen. Het accountantsberoep kan zich niet permitteren dat de kwaliteit van haar belangrijkste product door gebruikers in twijfel wordt getrokken. Ons werk dient aan de hoogste eisen te voldoen, om een einde te kunnen maken aan de aanhoudende negatieve kritiek die uiteindelijk het gehele beroep raakt. Tot nu toe slagen we daar onvoldoende in.

Onze beroepsstandaarden vormen een minimumnorm, die in de praktijk niet altijd volstaat. Meer en meer wordt van de accountant een normbesef - en daarbij passend gedrag - verwacht dat verder reikt dan het louter toepassen van die standaarden. De nadruk van het NBA-beleid zal de komende periode dan ook liggen op het bewerkstelligen van gewenste kennisniveaus, attitude en gedrag.

'Van regels naar gedrag' is het thema dat in het NBA Plan 2014/2015 centraal staat voor onze bestuurlijke activiteiten. Die vertaling van regels naar gedrag uit zich onder andere in stevige accenten op voorlichting, training en opleiding.

Handen en voeten geven aan dat thema kunnen we echter niet alleen, we hebben de inbreng en de support van individuele leden en accountantsorganisaties (groot en klein!) hard nodig. Om die reden werken we nauw samen met de accountantskantoren om de controlekwaliteit te verbeteren. Daarnaast gaan we gesprekken aan met de leiding van de kantoren over de wijze waarop zij hun voorbeeldfunctie vormgeven en uitdragen.

Voorts doe ik een beroep op zowel diegenen die in de dagelijks praktijk actief zijn, als op leidinggevenden en tevens op hen die als denkers reflecteren op het accountantsvak. Het oordeel van het maatschappelijk verkeer over ons functioneren is niet mals en dat dwingt ons tot een stevige discussie in eigen kring over hoe het verder moet met ons beroep.

Als NBA pakken we daarmee tevens de handschoen op die Arnout van Kempen ons recent toewierp (zie reactie) met zijn oproep om een debat tussen de 'apen op de rots' en de 'narren' te organiseren. Wie doet er mee?!

Deel dit artikel

Huub Wieleman (1955) was van januari 2013 tot juni 2015 voorzitter van de NBA.